ДОРОГОВКАЗ
ДЛЯ РУСИНІВ, ЩО ІДУТЬ ДО КАНАДИ.

Лист пастирський
НИКИТИ БУДКИ
ЕПИСКОПА КАНАДИЙСЬКИХ РУСИНІВ

Вінніпеґ, Манітоба.
1913.

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

ДОРОГОВКАЗ
ДЛЯ РУСИНІВ, ЩО ІДУТЬ ДО КАНАДИ.

Лист пастирський
НИКИТИ БУДКИ
ЕПИСКОПА КАНАДИЙСЬКИХ РУСИНІВ

Вінніпеґ, Манітоба.
1913.

НИКИТА БУДКА
ЕПИСКОП КАНАДІЙСКИХ РУСИНІВ.

ДОРОГИМ ВО ХРИСТЇ БРАТЯМ І СЕСТРАМ,

що висїли на Канадийську землю.

Мир о господї і Архієрейське благословенє.

Змучені довгою дорогою, без сталого ґрунту під ногами стали Ви вже на Канадийській землї. І стало Вам лекше на серци, Ви почули ся безпечнїйшими і близше до здійсненя Ваших думок. "Богу дякувати ми вже в Канадї! Коби як найскорше на наше місце, зажиємо собі хоть раз щасливо у вольній Канадї!"

Дай Вам Боже як найлїпше! Витайте!

Дорогі мої! Ви вже може чули навіть свою мову ту в Канадї, може вже і дістали в руки по красній промові "нашого чоловіка" до Вас які попери, книжочки, образки, а може навіть і біблїю. Велику, красну біблїю за дурно! Ще не опамяталисьте ся з корабля, а вже найшлисьте приятелїв що і говорять до Вас по Вашому і дають Вам ще за дурно богато друкованого слова, а других, що тягнуть Вас до себе і обіцюють, що вони Вам знов за дурно, лише з любови до Вас, постарають ся о таке добро, яке Вам анї не снило ся

А Ви дивуєте ся і не знаєте, що з тим зробити, кого послухати, кому віру дати, бо приятелїв вже за богато і за богато обіцяють занадто облесні і підхлїбні. І слушно дивуєте ся, бо стара практика добре каже: Облесний або тебе вже ошукав, або тебе зараз ошукає.

Стегежіть ся аґентів!

То всьо не є нічого иньшого, як аґенти ті самі аґенти що наших людий всюди не опускають, а у вільній Канаді в особливший спосіб чіпають ся наших переселенців і часто - густо спроваджують їх на манівці. Та тьма "приятелів", що обсідає наших людий по опущеню корабля, як карамха і тягне з них послідні соки і сили се найнебезпечнійша річ в Канаді. Від того, як з ними поступите, залежить дуже часто і Ваша доля в Канаді

Будьте з аґентами дуже осторожними!

Стережіть ся на кождім кроці особливо тих, що занадто Вам обіцяють!

Не всякому вірте! Найліпше є їхати просто де наставилисьте ся і за ніщо, за ніяку обіцянку не зміняти своєї витиченої дороги. Бо практика показує, що хто не знаючи нових обставин, шукав ліпшого і зміняв свій плян, майже все ошукав ся. Наперед їдьте, куда вже з дому постановилисьте, а відтак розглянете ся самі, переконаєте ся на власні очи і тоді найдете ліпше певне.

Не вірте аґентам! Або їх взагалі не слухайте, або вислухайте, але нічого не відповідайте зараз. Наперед без аґента застановіть ся добре і порадьте ся товаришів дороги або когось певного, чи добре то, що чулисьте. Зробіть на переконанє пробу. Спитайте ся другого аґента, чи правда то, що Ви чули. Він Вам певно скаже, що ні, бо лише то є правда, що він каже.

Будьте дуже осторожні, коли говорите з аґентами в Канаді, особливо, як робите кон

тракт на роботу. Коли думаєте, що один з них заслугує, щобисьте за ним пішли і годите ся на якусь роботу, то при укладі контракту зараз зобачите, що він вже інакше говорить. Він Вам обіцяє певну суму долярів на тиждень. Гарні гроші, добрий заробок, особливо як замінить ся доляри на корони! Боже! та в Галичині судія тілько на день не має, що я там дістану, подумаєте собі. Але памятайте! не забудьте спитати єго перед підписанєм контракту, кілько Ви будете мусіли платити за "борт" т. є за хату, харч, пранє і т. д. тижнево. Бо часто йде на то цілий заробок так, що і оден доляр не зістане по тяжкій тижневій праці.

Могоричі з аґентами.

А най Вас Бог боронить перед могоричами. Аґент за то, що Вам робить, має вже солоно заплачене; з Вас вже стягнуть на заплаченє аґента. Єму анї цента не вільно дати особливо могоричу в "барі" чи готелю. Подобав ся Вам "приятель" і просить Вас сам на могорич, каже, що заплатить: Ходіть, скоштуєте, яка в Канаді горівка: не така погана, як у Вас там, ходіть, я заплачу. Вас нічо не буде коштувати. Нї і ще раз нї. Най Вас Бог боронить перед такими приятелями, навіть колиби то були Ваші знакомі зі старого краю! При таких могоричах вже не оден наш добродушний чоловік стратив всьо, що мав в кишені і не маючи з чого жити, мусів приняти нелюдський контракт аґента і запродати ся в чорну недолю.

Осторожно з аґентами! Бо не так тії вороги, як ті добрі люди! З ворогами дасьте собі раду, але ті "приятелї" то язва і кара Божа для легкодушних та легковірних наших людий!

Особливо будьте дуже а дуже осторожні жінки і дївчата! Не приймайте жадних дарунків, що їх Вам пхають в руки, нї цукерків, нї паперів, нїчого. Не відповідайте аґентам, не кажіть куда їдете і до кого, не робіть жадних знакомств з чужими і незнаними Вам людьми! Бо Ваші аґенти, то найстрашнїйші люди в сьвітї! І не стямите ся як і коли а можете бути продані до домів розпусти! Тримайте ся тілько пильно людий з котрими Ви приїхали і анї на крок від них не відлучуйте ся!

Перед аґентами нїхто не є досить безпечний. Перед ними перша моя пересторога до Вас, Дорогі Братя і Сестри.

Аґенти релїґійні.

Відразу, як лише станете на Канадийській землї будете мати до дїла ще з одною породою аґентів, до котрих Ви не привикли і тому і о них слівце до Вас. Перетеріґаю Вас, Дорогі Мої, перед аґентами релїґійними, що пхають всім в руки книжки, образки біблїю. То аґенти лютеранські і кальвінські сїють так між побожний нарід своє пагубне насїнє. Не лакомте ся на се і сьміло відганяйте тих дурисьвітів проч від себе. Хоть то, що Вам дармо підсовують, є писане по руськи, то не є Ваше, нї для Вас, бо Ви

чейже не Лютерани анї Кальвіни, а Русини греко - католики! Ви оглядайте ся і шукайте католицького місіонаря в портї; у него дістанете то, що Вам треба.

На портові міста східної Канади є з рамени "Католицького Товариства імміґрацій ного у Канадї" назначений місіонар сьвящ. Р. Н. Д. Касґрейн. Він пильнує католицьких імміґрантів і має в ріжних мовах , а також і по руськи друковані інформації. Єго адреса: Rev. Fr. Casgrain, Archibishop's Palace, Quebec, Que.

Він буває при кораблях у Ст. Джан, Галїфакс, Квібек і Монтреаль. В Монтреалю є наша руська парохія і парох при улици: 767 Lagauchetiere St. Туди можна безпечно у дати ся за інформаціями, особливо в справах релїґійних. А насуваючим свої біблії треба рішучо заявити: Я є греко-котолик і Вашої біблії не потребую. Будьте здорові.

То вказівки, на котрі зараз коло корабля треба звернути увагу, щоби вже в перших кроках не пошпортнути ся і не упасти.

Карта поручаюча і секти.

Карта поручаюча чи то та, що єї дісталисьте у Львові з "Товариства св. Рафаїла" для опіки над руськими еміґрантами, чи як єї не маєте, та, що єї дістанете в портовім місті Канади від католицького товариства є дуже важна для Вас і єї всюди, особливо у Вінніпеґу тримайте очевидно; то аґенти сего канадійського католицького товариства пізнають Вас і заопікують ся Вами, а иньші дадуть Вам спокій. Бо треба Вам знати, що

ту в Канаді є дуже много ріжних релїґійних сект і церков. Є анґлїкани, епіскопальні, всілякі лютерани або протестанти, кальвіни або презвітеріяни, методисти, баптисти і інші. Всї они мають то спільне, шо не люблять Голови Церкви католицької Папи Римського і католиків взагалї. А мають гроші і не жалують на аґентів, на образки, відозви та біблії і тим лапають неосторожних католиків до себе. Наші Русини, що приїхали сюда на заробок, а стратили по дорозї свою вітцївську віру, станули на "роботу" у тих сект всїляких і яко добре платні аґенти звивають ся особливо поміж новими, шо свіжо приїхали і розпихають біблію і відозви. Не всї їх приймають, не всї, що приняли, стали вже сектярами, але много вже є збаламучених т. зв. незалежних а навіть явних протестантів, презвітеріян, серафимців і баптистів.

То, що нїколи на Руси не приняло ся, то є в Канадї. Сектярі і то сектярі завзяті, бо не з переконаня, а з інтересу, за гроші. Перед ними стережіть ся! Тримайте ся лише своїх незбаламучених братів Русинів греко католиків. В Канадї є їх всюди розкинених до 200.000, они мають вже коло 200 церков і каплиць, своїх сьвящеників і тепер дістали Епископа в моїй особі. Дасть Бог що баламуцтву сектярському скоротить ся робота і через з'єдинене Русинів в одній гр. кат. Церкві зросте також наша повага в Канадї, котра дотепер через розбите на партії була дуже слаба. Не дїліть ся, не приставайте до жадних партій анї сект релїґійних

а приставайте до народу, що тримає ся прадідної віри католицької і нашого прекрасного греко - католицького обряду.

Часописи в Канаді.

Часописий є в Канаді більше чим в Галичині. То не значить, що ми ту такі сильні тілько як раз противно. З часописями треба бути в Канаді так само осторожним як з аґентами. Найгірші є часописи сектярські плачені для баламученя Русинів і перетягуваня їх до лютерансько - кальвінських засад і часописи соціялїстів, що як всюди так ту у Канаді в спілці з Жидами воюють проти християн взагалї. Є часописи видавані для Русинів полїтичними партіями Канади, що старають ся щоби Русини лише ту партію полїтичну уважали за добру, котра платить ґазету. Всьо то обчислене є на се, щоби Русини комусь служили, а самі слабли розбиті. Зі всїх часописий найлїпша є: "Канадийський Русин" і ту раджу Вам собі записати зараз, щобисьте могли від разу розвідати ся про житє - бутє Ваших братів, що перед Вами сюда прийшли і не пішли на манївцї, а зістали собою і не думають комусь служити, лише хотять бути горожанами Канади рівноуправненими з другими вже сильнїйшими народами. Адреса:

619 McDermot Ave. Winnipeg Man.

Гомстеди.

Ті з Вас що їдуть "на землю" їдуть наперед до Вінніпеґу, до "Іміґраційного бюра" і ту замельдовані розсилають ся по про-

сторій Канаді на поселенє т. зв. гомстеди. Кождий дістає 160 акрів землї (113 морґів). Старайте ся і домагайте ся конечно, щоби Вам дали такі гомстеди в сусїдстві вже поселених Русинів, або як нема таких, то хоть поселили Вас всїх, що приїхалисьте разом коло себе і коло таких, що є католиками хоч иньшої народности. Лекше Вам буде так привикнути до змінених обставин і нїм будете могли здобути ся на власну церков, будете могли заспокоювати свої релїґійні потреби у сусїдних католицьжих парафіях. Між чужими і народностию і вірою дуже тяжко жити длятого домагайте ся усильно поселеня побіч Русинів або хоть коло католиків. А католики тутейші всїх народностий дуже прихильно відносять ся до Русинів лише з того не всюди Русини користають. Деякі волять слухати своїх запроданців і сторонять від тих, що правдиво лиш добра Русинам желають.

Коли вже осядете і довідаєте ся, де є най близший руський сьвященик, зголосїть ся до него і просїть до себе, щоби Вас відвідав і зорґанїзував громаду церковну.

Тих кілька уваг подав я Вам, Дорогі Мої витаючи Вас між Канадийськими Русинами. Всемогучий Опікун опущених і Пречиста Діва, Мати Русинів най Вас з Вашими родинами благословить до лїпшої долї в Канадї.

Дано в Вінніпеґу, Ман. в день Прп. Мч. Нікона, 5 цьвітня 1913

НИКИТА

Епп.